MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Hyvinsyöjä haluaa tietää ruuan alkuperän, elää sesongissa, lisää kasvisten käyttöä eikä heitä ruokaa roskiin. **PIA BEHM ITÄ-SAVOSSA**

SDP:llä iso haaste löytää paikkansa

SDP aloitti eilen kolmipäiväisen puoluekokouksensa Helsingissä. Kuten muidenkin puolueiden kokouksissa, suurimman huomion saavat henkilövalinnat. SDP:n puoluejohto valitaan tänään.

Puolueen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jutta Urpilainen valitaan jatkokaudelle yksimielisesti. Kova kisa käydään kolmesta varapuheenjohtajan sekä puoluesihteerin paikoista.

Saattaa käydä niin, että kaikki nykyiset varapuheenjohtajat vaihtuvat. Peruspalveluministeri Maria Guzenina-Richardson ilmoitti keskiviikkona, ettei ole käytettävissä. Pia Viitanen valittaneen puoluevaltuuston johtoon. Ilkka Kantolankaan jatko ei ole läheskään varma.

Varmaa ainakin on, että puoluesihteeri Mikael Jungnerin toimikausi jää kahteen vuoteen. Vaikka puoluesihteerin paikka ei alkuun näyttänyt kiinnostavan ketään, löytyi ehdokkaita peräti seitsemän. Vahvimmilla on SAK:n viestintäpäällikkö Reijo Paananen.

Urpilaisen asema puolueensa johdossa on nyt vahva. Hänellä kesti kuitenkin lähes kolme vuotta vakuuttaa oma väkensä. Huolimatta siitä, että Urpilainen voitti puheenjohtajavaalissa vuonna 2008 selvästi vastaehdokkaansa Erkki Tuomiojan, on hän joutunut kuulemaan kovaakin arvostelua.

Syksyn 2008 kunnallisvaalit menivät heikosti ja puoleen linjaa moitittiin unelmahötöksi. Arvostelua tuli myös siitä, kun Urpilainen arvioi tuoreena puheenjohtajana SDP:n sijoittuvan poliittisella kartalla keskustaan.

Vielä viime vuoden eduskuntavaalien alla luottamus Urpilaiseen oli omien keskuudessa heikohkoa. SDP onnistui kuitenkin vaaleissa nousemaan täpärästi toiseksi suurimmaksi puolueeksi, vaikka kannatuksesta katosi yli kaksi prosenttiyksikköä.

SDP:n nousu hallitukseen ja Urpilaisen valinta valtiovarainministeriksi ovat vaimentaneet arvostelun. Muu puoluejohto sen sijaan ei ole armoa saanut.

Puoluesihteeri Jungnerin vauhdikas esiintyminen ja sosiaalisen median hehkutus eivät ole puolueen jäseniä vakuuttaneet. Jungner ilmoitti ottavansa vastuun täysin penkin alle menneistä presidentinvaaleista. Ilman nöyryyttävää vaalitulostakin Jungnerin paikka olisi ollut uhattuna.

SDP:llä on ongelmana jäsenistön vanheneminen. Jungner yritti – sinänsä oikein – saada nuoria mukaan nykyaikaistamalla puolueensa toimintatapoja. Uudet tavat eivät kuitenkaan

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen jatkaa SDP:n puheenjohtajana.

yksin riittäneet, vaan perinteisiä työväentalotapahtumiakin ja järjestökoneistosta huolehtimista olisi tarvittu. Seurauksena oli, etteivät nuoret innostuneet ja merkittävä osa ”duunariporukasta” äänesti perussuomalaisia.

Perinteisen vasemmiston kannatus on Suomessa laskenut jo vuosia ja on nyt historiallisen alhainen. Uusia merkkejä vasemmiston noususta on SDP:n piirissä havaittu muun muassa Ranskan presidentinvaaleissa.

SDP:n tavoitteena on nousta takaisin Suomen suurimmaksi puolueeksi. Se ei kuitenkaan onnistu, ellei puolue löydä paikkaansa nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassa.

SDP ei ole haasteidensa kanssa yksin. Rakennemuutos koettelee myös esimerkiksi keskustaa. Perinteistä asetelmaa kaupungit – maaseutu ja oikeisto – vasemmisto ei enää ole olemassa samanlaisena kuin vielä pari vuosikymmentä sitten.

SDP:n puoluekokous käsittelee jäsenten tekemiä aloitteita. Yksi aloitteen tekijöistä on vantaalainen leipomotyöntekijä Tarja Eklund.

Eklund on huolissaan kotimaisesta elintarviketuotannosta. Hänen mielestään SDP ei ole puolustanut riittävästi elintarvikealan työpaikkoja. Puolueen opiskelijajärjestö puolestaan haluaa lopun kelvottomille maatalousstuille, joilla EU hirttää itsensä menneiden aikojen elinkeinoon.(MT 23.5.)

Kotimainen elintarviketeollisuus ja kotimainen maatalous ovat sidoksissa toisiinsa. Kumpaa aloitetta SDP:n puoluekokous kannattaa?

Urpilaisen asema puolueensa johdossa on nyt vahva.

Turhaa valitusta

Metsäteollisuuden murheet näyttävät liittyvän jälleen siihen, kuinka varmistaa suomalaisen kuitupuun halpa hinta massatehtaille jatkossakin.

Metsäfirmat pelkäävät, että puun energiakäytön tukeminen vaikeuttaa teollisuuden puunsaantia. Metsäteollisuus ry kanteli pienpuun energiatuesta EU:n komissiolle vuosi sitten, perui myöhemmin kantelunsa, mutta saattoi sen jälleen voimaan – omin päin ja yllättäen.

Metsäteollisuuden poukkoiluista johtuen Suomella ei ole toimivaa mallia metsäenergian käytön lisäämiseksi. Energiapuun haalimista on koetettu edistää niukoilla kemera-varoilla, mutta vauhti ei ole päätä huimannut.

Suomella tuntuu olevan aivan riittävästi vaikeuksia saada komissio ymmärtämään bioenergian lisäämisen vaatimia kansallisia ratkaisuja. Näin siitä huolimatta, että lisäämisen velvoitteet ovat nekin EU-lähtöisiä.

Metsäteollisuuden kantelut vaikeuttavat ja pitkittävät tukimallin rakentamista entisestään. Pahimmillaan ensi talven energiasavotat jäävät tämän vuoksi tekemättä.

Menestyvät tuotantoketjut perustuvat yleensä toimialasta riippumatta hyvään kumppanuuteen ketjun osien välillä. Toki ketjun jokainen osa huolehtii omasta menestyksestään, mutta toimintatavat eivät saa loukata kumppaneita.

Metsäteollisuudella on tässä opittavaa. Kantelukulttuurin sijasta sen kannattaisi rakentaa ja vaalia parempaa kumppanuutta puuntuottajien kanssa. Kunniavelkaa on yksin ostokartellinkin jäljiltä riittävästi.

VIERASYLIÖ

Hajautettu yhteiskuntamalli on tehokas

Keskittämisen sijaan voimme rakentaa yhteiskunnan myös hajautetusti. Kun teemme sen viisaasti, hajautuksesta on rakennettavissa koko Suomelle merkittävä kilpailuetu.

Pysähdyin asian ääreen vakavasti noin kymmenen vuotta sitten toimiessani kansainvälisen yrityksen toimitusjohtajana. Amerikkalainen asiakas teki kaupan sillä ehdolla, että työ tehdään Kajaanissa.

Toimimme 16 eri maassa ja Suomessakin usealla eri paikkakunnalla. Tieto tietyn alan osaajien keskittymisestä oli tavoittanut amerikkalaisenkin asiakkaan.

Jos hajautettu työ onnistuu Suomesta toiselle puolelle maapalloa, miksemme pysty rakentamaan omaa yhteiskuntaamme siten, että jokainen voi asua siellä missä haluaa?

Elinvoimatekijät otettava käyttöön

Hajautetun yhteiskunnan rakenne perustuu kunkin alueen omiin luontaisiin voimatekijöihin. Niistä nousee niin maaseudun kuin kasvukeskustenkin elinvoima, työpaikat ja innostus oman alueen kehittämiseen.

Aluepoliittisia toimia tarvitaan jatkossakin, mutta niiden kärjessä pitää olla alueiden tunnistetut ja kestävät kilpailuedut. Niitä voivat olla esimerkiksi luonto, mineraalit, metsävarat, maatalous, matkailu, motivoitunut ja pysyvä työvoima.

Tukitoimiinkin saadaan enemmän tehoa, kun niillä vahvistetaan alueen omia vahvuuksia ja poistetaan työpaikkojen syntymisen esteitä.

Hajautetussa mallissa ihminen voi tehdä työtä ja asua haluamallaan paikkakunnalla – koko Suomessa. Lapualta tai Ruokolahdelta voidaan tehdä etätyötä ja työn tulokset siirretään datalinjoja pitkin asiakkaalle.

Hajautettua työtä on myös sahan toimiminen lähellä luonnonvaroja, maatilan toimiminen kylän elinvoiman keskiössä tai vaikkapa puhelinpalvelukeskuksen työntekijä, joka neuvoo espoolaista asiakastaan Taivalkoskelta.

Hajautetun työn edellytyksenä ovat hyvät liikenneyhteydet ja dataverkot. Alueen luontaisia elinvoimatekijöitä tulee vahvistaa ja tukea jatkossakin. Kuljetus- ja maataloustukia tarvitaan hajautetunkin talouden oloissa.

Ruuan tuotantoon on nyt satsattava

Ilmastonmuutos ja väestön määrän lisääntyminen ovat tosiasioita. Kiinalaiset ostavat viljelysmaata Afrikasta ja vievät ruokaa nälkää näkevistäkin maista. Toisaalta ruuan hinta tulee nousemaan ja ilmaston lämpeneminen voi parantaa suomalaisen maatalouden toimintaedellytyksiä.

Maailmanlaajuisten virtausten perusteella – nyt jos koskaan – suomalaisten tulisi satsata maatalouteen. Pitää varmistaa

Risuilla ja männynkävyilläkin voidaan energia-asioita ratkoa.

edellytykset nuorelle viljelijälle ottaa tila sukupolvenvaihdoksessa vastaan.

Kotimainen lähiruoka on puheissa kaikkien huulilla. Puheet pitää muuttaa teoiksi ja ryhtyä määrätietoisesti toimiin, jotta maatalous saadaan kannattavaksi myös maatalousyrittäjille.

Maatalous on hajautetun yhteiskuntarakenteen tukipilareita. Jos se ajetaan kokonaan alas, voidaan unohtaa myös koko Suomen pitäminen elinvoimaisena.

Energiaomavaraisuus on tahtokysymys

Olen puuhannut Kempeleeseen energiaomavaraisen asuinalueen. Siellä sähkö ja lämpö tehdään puuhakkeesta. Aluetta ei ole liitetty lainkaan valtakunnan sähköverkkoon.

Jos kaikki suomalaiset asuisivat vastaavalla tavalla tehdyissä asunnoissa, kotitalouksien sähköt, lämmöt sekä miljoonan sähköauton kulkeminen voitaisiin toteuttaa käyttämällä viidennes Suomen metsien vuosikasvusta.

Risuilla ja männynkävyilläkin voidaan energia-asioita ratkoa, jos tahtoa löytyy.

Miksi bioenergiaa ei saada voimallisemmin käyttöön? Korvaamalla kallis tuontiöljy ja -sähkö kotimaisella bioenergialla voidaan myös vaihtotaseen alijäämämme oikaista nopeasti.

Tuontiöljystä lähienergiaan

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnassa vieraili amerikkalainen tutkija. Hänen viestinsä oli, että tuontiöljystä maksettava euro ei ole samanarvoinen kuin sen korvaava kotimaisen vaihtoehdon euro.

Kotimainen bioenergia työllistää Suomessa ja sen vaikutus on kansantalouden näkökulmasta ehkä viisi euroa. Kotimaisen bioenergian vaikutus kansantalouteen voi olla siis jopa viisinkertainen tuontienergiaan verrattuna.

Omassa visiossani hajautetun yhteiskunnan energia tehdään myös hajautetusti työllistämällä samalla ihmisiä lähiseudulla. Voidaan puhua lähiruuan tapaan lähienergiasta.

Energiantuotanto voi perustua metsänkasvuun, jätteiden hyödyntämiseen biokaasuna lähiliikenteessä tai sähkön tuotannossa tai vaikkapa jäteöljen tai muun ruuantuotannon jätteiden hyödyntämiseen etanolin tuottamisessa.

Näihin löytyy myös suomalaista teknologiaa. Saksassa on jo satoja maatiloja, jotka saavat merkittävän lisätulon energiayrittäjyydestä.

Hajautettu malli tuo säästöjä

Hajautetussa yhteiskunnassa myös opetusta ja koulutusta sekä hallintoa voidaan hajauttaa rohkeasti. Puolangan lukiossa opiskellaan etäopetuksen avulla japanin kieltä ja Joensuusta pystytään osallistumaan vaikkapa Harvardin yliopiston luennolle suomalaisten tekemällä virtuaaliyliopiston alustalta.

Verotoimisto voi sijaita myös missä vain. Usein pienillä paikkakunnilla etuna ovat pysyvä henkilöstä ja edulliset tilat. Valtionhallinnon tehtävien sijoittamisesta eri puolille Suomen tuottaa myös julkisen sektorin kustannusten säästöjä.

Hajautetun yhteiskunnan ajatus lähtee kasvukeskusten ja maaseudun yhteiselosta sekä eri alueiden luontaisten vahvuuksien hakemisesta.

On kaikkien edun mukaista, että luonnonvaroja hyödynnetään kestävällä tavalla, mutta tehokkaasti.

Ahneuden ekonomian sijaan meidän tulee määrätietoisesti hakea kohtuuden ekonomian mukaisia pitkäjänteisiä ja kestäviä ratkaisuja.

Nyt on korkea aika tunnustaa hajautettu yhteiskunta suomalaisten voimavaraksi ja toimia sen mukaisesti.

JUHA SIPILÄ
Kirjoittaja on kempeleläinen yrittäjä ja kansanedustaja (kesk.).

PÄIVÄN KUVA

ANNA-LIISA PIRHONEN

Ensimmäistä kertaa auringossa

Shetlanninponi varsoi 15. toukokuuta Hämäläisen tilalla Korkea-ahossa Lappeenrannassa. Hoikkakoipinen varsa koikkelehti mammansa kanssa ulos kahden päivän ikäisenä.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: MAIJA ALA-SIURUA

Noloa

Teini istuu pöydän ääressä nieleskellen kiukun kyyneleitä. Huulten välistä pusertuu lause: ”Se on niin nolo.”

Vanhemmat ovat käyneet läpi koko kasvatuksellisen valikoimansa: lahjonta, uhkaus ja kiristys.

Mikään ei auta.

Ulko-ovi paiskautuu kiinni ja synkkäilmeinen teini lähtee jalkaisin matkaan. Pyörä jää pihaan ja pyöräilykypärä hattuhyllylle.

Ymmärrän teinin tuskan. On kamalaa olla porukan ainoa, jonka vanhemmat vaativat pyöräilykypärän käyttöä.

Mutta teitä vanhempia en ymmärrä, jotka annatte lastenne pyöräillä ilman kypärää.

Ettekö te tiedä vai ettekö te välitä?

Laki sanoo yksiselitteisesti, että polkupyöräilijän on ajon aikana yleensä käytettävä asianmukaista suojakypärää. Mitään ikärajoja tai muita poikkeuksia laki ei tunne.

Sana yleensä tarkoittaa lakitekstissä käytännössä sitä, että kypärättä ajamisesta ei rangaista. Mutta se ei ole syy olla noudattamatta lakia. Vai haluatteko te vanhemmat opettaa lapsillenne, että lakiteksti on tyhjää puhetta, jota voi soveltaa käytäntöön mielensä mukaan?

Pyöräilykypärä on näiden pilvilinnoissa kulkijoiden turva.

maija.ala-siurua@maaseuduntulevaisuus.fi

Jos tukka menee kypärän alla lysyyn, niin pykälillä voidaan pyyhkiä pöytää.

Liikennekasvatus, kuten kaikki muukin kasvatus, kuuluu ensisijaisesti vanhemmille. Tätä vastuuta ei pääse karkuun, vaikka sen kantaminen ei aina ole helppoa. Ei ole mukavaa olla se aikuinen, joka asettaa rajat ja pilaa teinin päivän kielloillaan.

Se, että kypärää ”ei vaadittu silloin kun minä oli nuori” ei ole mikään peruste antaa lasten polkea pää paljaana. On ollut aika, jolloin auton takapenkillä ei vaadittu turvavöitä ja eikä lapsia istutettu turvaistuimiin. Käsi ylös kaikki te äidit ja isät, jotka nyt pistätte lapsenne auton kyytiin ilman asianmukaista turvaistuinta.

Liikennemäärät ja ajonopeudet ovat nyt aivan toista kuin silloin ”meidän nuoruudessamme”. Miksi siis ottaa turhia riskejä, jos ne voi helposti ja edullisesti välttää?

Alakoululaiset polkevat vielä kypärä päässään, mutta sen käyttö vähenee dramaattisesti lasten siirtyessä yläkouluun. Vaikka teinit tuntuvat joskus todella paksukalloisilta, heidänkin päänsä kannattaa suojata.

Noin puolet polkupyöräonnettomuuksissa kuolleista olisi säästynyt, jos heidän kypärä olisi suojannut heidän päätään.

Tutkimusten mukaan pyöräilykypärän käyttö vähentää kuolemanriskiä noin 70 prosenttia ja aivovammariskiä lähes 90 prosenttia. Kaksi kolmasosaa pyöräilijöille sattuneista yhteenajoista tapahtuu henkilöauton kanssa. Vaikka törmäysnopeus on useimmiten alle 50 kilometriä tunnissa, törmäys on vakava.

Lapset ja nuoret ovat tottumattomia liikenteessä kulkijoita. He eivät osaa kaikkia liikennesääntöjä, eivät osaa arvioida tilannenopeuksia ja jo kokonsakin puolesta tarkkailevat liikennettä eri perspektiivistä kuin aikuiset.

Erityisesti teini-ikäiset vaeltavat paikasta toiseen lörpöttelevänä laumana, jonka huomiokyky on aivan jossain muualla kuin ympäröivässä liikenteessä. Sama tosin pätee yksin kulkevaan teiniin: tämä on todennäköisesti niin uppoutunut omiin ajatuksiinsa, ettei muulla maailmalla paljon ole väliä.

Pyöräilykypärä on näiden pilvilinnoissa kulkijoiden turva.

Ja sinä kiukkuinen, vanhempiisi suuttunut teini. Kotona odotetaan, että tulet ehjänä takaisin koulusta ja harrastuksista. Ei kypärän käyttäjä ole nolo vaan hän, jolla se pölyttyy hattuhyllyn perukoilla.

LEHTIKATSAUS

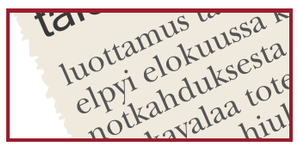

Tilaukset ennätystasoa

Satakunnan Kansa iloitsee suomalaisen teollisuuden paluusta kasvu-uralle.
”Teollisuuden vahva eteenpäinmeno saattaa kummastuttaa tilanteessa, jossa eurokriisi on jokapäiväisenä puheenaiheena.”

”Toistaiseksi Suomella on jonkin verran kasvuetua moniin Manner-Euroopan maihin. Yhtenä syynä on se, että Suomen vientiteollisuus on kasvattanut Aasian vientiä suhteellisesti enemmän kuin muut Euroopan maat. Suomalaisten pankkien kunto ja luotonantokyky on eurooppalaisessa vertailussa hyvä.

On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että Euroopan velkakriisi ei ole ohitse. Pankkien luotonantokyvystä on pidettävä visusti huolta, ettei eurokriisi kärjistyisi uudelleen viime syksyn tavoin.

Yksi suurimmista huolenaiheista on, että pankit alkavat rajoittaa luotonantoaan vahvistaakseen omia taseitaan. Se olisi suuri virhe, sillä jos lainahanat sulkeutuisivat, Eurooppa syöksyisi nopeasti syvään lamaan.”

Kauhavalta Islantiin

Pohjalainen kritisoi aikeita lähettää Hornetit valvomaan Islannin ilmatilaa.
”Ilmavoimat on samanlaisen säästökuurin kohteena kuin muutkin armeijan toiminnot.

Lentotunteja on pakko leikata. Vuosina 2013–2015 lentäjien koulutuksen kannalta elintärkeät vuotuiset tunnit putoavat yli tuhannella noin 8 000 tuntiin.

Tuntuu käsittämättömältä, että noita kallisarvoisia tunteja käytettäisiin lentelyyn Suomen ja Islannin välillä ja tuon pienen saarivaltion taivaalla.

Rautalangasta joutuu ainakin näille lakeuksille vääntämään, miksi Islannin tuhkataivaalla kaartelu olisi tärkeämpää kuin Kauhavan lentosotakoulun säilyttäminen.

Joku voi väittää, että kyse on aivan eri asioista. Ei ole. Kyse on euroista.

Libyan operaation aikaan virisi jossain piireissä ajatus, kuinka ylvästä olisi, mikäli sinivalkoiset siivet olisivat maata vapauttamassa.

Onneksi tuosta luovuttiin eikä pahemmin ole jälkikäteen saatu pyyhkeitä”

Ylpeästi murteella

Savon Sanomat puolustaa murteita.
”Vanhat Suomi-filmit loivat savolaisista mielikuvan yksinkertaisina ja jotensakin huvittavina ihmisinä. Savon kielen seuran herätysliike on palauttanut savolaisten itsetunnon ja aikaansaanut sen, että joka maakunnan savolaissyntyinen virkakunta tohtii taas käyttää lapsuutensa ensimmäistä kieltä jopa virkatoimissaan.

Savon kielen seuran esimerkin mukaisesti ovat liki kaikki maakunnat saaneet omat murreseuransa, joista yksi vilkkaimmista on helsinkiläisten Stadin slangi. 1990-luvulla virinneessä valtakunnallisessa murrebuumissa savolaiset ovat toimineet samanlaisina tiennäyttäjinä kuin sadan vuoden takaiset savolaiset kansalliset herättäjät.

”Murre ei ole junttiutta tai keikarointia vaan kielen ja sen myötä koko elämän rikkautta.”